σπιτιοῦ μου καὶ μοῦ εἶπε ἀπότομα :

— Καλά. Θὰ περάσω μιὰ μέρα ἀπὸ τὸ σπίτι σας νὰ σᾶς πάρω...

Καὶ μ' ἄφησε χωρὶς νὰ μ' ἀποχαιρετήση...

Δ'

Πέρασαν πέντε μέρες.

Μιὰ νύχτα ξύπνησα τρομαγμένος ἀκούοντας νὰ χτυποῦν τὴν πόρτα μου μὲ δύναμη. Ἔτρεξα ν' ἀνοίξω καὶ εἶδα μπροστά μου τὸν παπᾶ, ὁ ὁποῖος φαινότανε πολὺ ταραγμένος.

— Ἐλᾶτε, ἡ περιέργειά σας θὰ ἱκανοποιηθῆ σήμερα... Θὰ σᾶς πάω κάπου, νὰ δῆτε μιὰ σάλτσα ντομάτα !... Μόνο κάνετε σύντομα...

Ντύθηκα ἀμέσως, μὲ δυνατὸ χτυποκάρδι, πῆρα τὸ καπέλλο μου καὶ κατεβήκαμε μὲ τὸν παπᾶ στὸ σκοτεινὸ δρόμο. Τὸ ἀσημένιο φῶς τῆς σελήνη ἔλουζε τὴν Γρενάδα. Προχωρούσαμε χωρὶς νὰ βγάζουμε λέξη ἀπὸ τὸ στόμα μας. Περάσαμε ἀπὸ τὸ ὄρος τῶν Μαύρων, ἀπὸ τὴν κοιλάδα τῶν Μαρτύρων, φέραμε βόλτα ὅλη τὴν Ἀλάμπρα, βγήκαμε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη, περάσαμε ἀπὸ κάτι σκοτεινά, μικρὰ δάση, καὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγο βρισκόμαστε μπρὸς σὲ κάτι σπήλαια. Δυὸ Ἀνδαλούσιοι φύλαγαν σκοποὶ σὲ κεῖνα τὰ μέρη. Ὁ παπᾶς τοὺς πλησίασε, τοὺς ψιθύρισε κᾶτι στ' αὐτὶ καὶ κεῖνοι μᾶς ἔκαναν νόημα νὰ μποῦμε σ' ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλείτερα σπήλαια.

Ἡ σπηλιὰ στὴν ὁποία μπήκαμε ἦταν πολὺ μεγάλη, γεμάτη θάμνους καὶ φωτιζοταν πένθιμα ἀπὸ μερικὲς δᾶδες ποὺ ἔβγαζαν πυκνὸ καὶ δυσώδη καπνό. Κάτω ἦταν καθισμένοι σταυροπόδι καμμιὰ τριανταριὰ ἄγριοι καὶ κακοντυμένοι Ἀνδαλούσιοι. Μόλις μπήκαμε μέσα, ὁ παπᾶς πλησίασε ἕναν ἀπὸ αὐτοὺς καὶ τοῦ ἔδωσε μερικὰ χρυσᾶ νομίσματα. τὰ ὁποῖα ἐκεῖνος ἄρχισε νὰ δαγκώνη ἕνα πρὸς ἕνα, γιὰ νὰ βεβαιωθῆ ἂν ἦσαν ἀληθινά.

— Αὐτὸς εἶνε ὁ ἀρχηγὸς τῆς ὁμηγύρεως, μοῦ εἶπε τότε ὁ παπᾶς.

— Νὰ τοῦ δώσω κ' ἐγὼ κᾶτι ; τὸν ρώτησα.

— Γι' τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ !.. Μὴν κάνης τέτοιο ἀστεῖο ἂν ἀγαπᾶς τὴ ζωή σου ! Δὲν τοὺς ξέρεις τὶ εὔκολα ποὺ πειράζονται !...

Στὸ μεταξὺ εἶχαν ἔλθη καὶ ἄλλοι διάφοροι τύποι. Ὅλοι ἀμίλητοι καὶ κατσουφιασμένοι, σὰν νὰ τοὺς κατεῖχε συγκίνηση γιὰ τὸ σπουδαῖο, τὸ ἱερὸ θέαμα ποὺ θὰ ἔβλεπαν σὲ λίγο. Τότε ἕνας ἀπ' αὐτούς, βλέποντας πὼς ἄρχισα νὰ δείχνω σημεῖα ἀνυπομονησίας, ἐπειδὴ περνοῦσε ἡ ὥρα καὶ δὲ γινότανε τίποτα, μὲ πλησίασε καὶ μοῦ εἶπε :

— Πρέπει νὰ χαθῆ πρῶτα ἡ σελήνη, καὶ κατόπιν θ' ἀρχίσουμε. Κάνε λίγη ὑπομονή, *καμπαλέρο !*

Ὥσπου νἀρθη ἡ ἐπίσημη ἐκείνη στιγμή, ὅλοι ἔπιναν ἕνα δυνατὸ καὶ ἀηδιαστικὸ ποτό. Ἔκανα νὰ βάλω λίγο στὸ στόμα μου, μὰ τὸ ἔφτυσα ἀμέσως γιατὶ μοῦ ἔκαψε τὸν οὐρανίσκο.

Τέλος, ἦρθε μέσα ἕνας ἀπὸ τοὺς σκοποὺς καὶ μᾶς εἶπε πὼς ἡ σελήνη εἶχε κρυφτῆ πίσω ἀπὸ τὰ βουνά.

Τότε, δύο Ἀνδαλούσιοι σηκώθηκαν, μάζεψαν κᾶτι μικρὲς πέτρες καὶ σχημάτισαν κάτω ἕνα κύκλο – τὸ στῖβο. Ὕστερα ἄρχισαν νὰ γδύνωνται σιγὰ-σιγὰ κ' ἔμειναν μονάχα μὲ τὸ παντελόνι. Κατόπιν μπήκανε μὲς στὸν κύκλο καὶ κάθησαν κάτω σταυροπόδι, ὅπως οἱ Τοῦρκοι, ὁ ἕνας ἀντίκρυ στὸν ἄλλον. Τὴ στιγμὴ ἐκείνη δυὸ ἀπ' τοὺς Ἀνδαλουσίους σηκώθηκαν καὶ κάρφωσαν στὴ γῆ δυὸ παλούκια. Κάποιος ἀπὸ τοὺς παρισταμένους προχώρησε τότε κρατῶντας κᾶτι χοντρὰ σχοινιά, κ' ἔδεσε τὰ πόδια καὶ τὴ μέση τῶν δύο ἀνδρῶν πάνω στὰ παλούκια, εἰς τρόπον ὥστε μονάχα τὸν κορμὸ τους μποροῦσανε νὰ μετακινήσουν ἐλεύθερα.

Καὶ οἱ δύο γυμνοὶ ἄνδρες ἔμειναν ἀτάραχοι ὁ ἕνας ἀντίκρυ στὸν ἄλλον, δεμένοι γερὰ στὰ παλούκια καὶ ἀδειάζοντας μὲ δίψα τὰ γεμάτα ποτήρια ποὺ τοὺς ἔφερναν οἱ ἄλλοι. Ἤτανε κιόλας μεθυσμένοι, καὶ εἶχαν καρφωμένα στὴ γῆ τὰ ἠλίθια βλέμματά τους.

— Τὶ θὰ κάνουν τώρα ; ρώτησα τὸν παπᾶ κατάπληκτος καὶ νοιώθοντας ἕνα παγερὸ ρῖγος νὰ διατρέχη τὴ ράχη μου.

— Θὰ μονομαχήσουν !...

— Μὰ γιὰ ποιὸ λόγο ; Εἶνε ἐχθροί ; Πείραξε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον ;

— Καθόλου, μοῦ εἶπε ἤσυχος ὁ παπᾶς, δὲν ἔχουν καμμιὰ σοβαρὴ ἀφορμὴ νὰ εἶνε θυμωμένοι... Ἴσως νὰ εἶνε οἱ καλύτεροι φίλοι τοῦ κόσμου, ἴσως πάλι νὰ μὴ ξέρη καθόλου ὁ ἕνας τὸν ἄλλον... Θέλουν ἀτλῶς νὰ ἀποδείξουν στὸν ἑαυτό τους... πὼς ἔχουν θάρρος... Θέλουν ν' ἀποδείξουν πὼς δὲν εἶνε κατώτεροι ἀπὸ τοὺς ταύρους καὶ τοὺς πετεινούς.

Στὸ μεταξύ. ο παριστάμενοι ἄρχισαν νὰ στοιχηματίζουν ὁ καθένας γιὰ τὸ μονομάχο τῆς προτιμήσεώς του. Ἄλλοι στοιχημάτιζαν πὼς θὰ κερδίση ὁ Βομβίτα καὶ ἄλλοι πὼς θὰ βγῆ νικητὴς ὁ Λαγκαρτιγίλο.

Ὅταν κανονίστηκαν ὅλα τὰ στοιχήματα καὶ οἱ μονομάχοι ἀποτελείωσαν τὸ τσιγάρο τους, ὁ ἀρχηγὸς τῆς ὁμηγύρεως ἔδωσε στοὺς δύο ἄνδρες ἀπὸ ἕνα μαχαῖρι καὶ ἀπὸ ἕνα κόκκινο σάλι, μὲ τὸ ὁποῖο ἐκεῖνοι ἔδεσαν σφιχτὰ τὸ ἀριστερὸ τους χέρι.

— Ἐμπρὸς ! φώναξε ἄξαφνα ὁ ἀρχηγός.

Τὰ μαχαίρια ἄστραψαν στὸν ἀέρα, μὲς στὸ ὠχρὸ φῶς ποὺ σκόρπιζαν ἡ δᾶδες. Οἱ μονομάχοι στάθηκαν γιὰ μιὰ στιγμή, μὲ τὶς αἰχμὲς ἑνωμένες, πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τους. Ὕστερα οἱ δυὸ ἄνδρες κατέβασαν τὰ μαχαίρια καὶ ἐπαναστάθηκαν ἀκίνητοι, κυτταζοντας ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Οἱ Ἀνδαλούσιοι, ποὺ εἶχαν σχηματίσει κύκλο τριγύρω τους, τοὺς παρακολουθοῦσανε μὲ ἀγωνία καὶ ταραχή.

— Ἐμπρός, λοιπόν, χτυπηθῆτε ! φώναξαν.

— Βάρα τον, Βομβίτα ! Στοιχημάτισα τρία *ντοῦροθ* γιὰ σένα.

— Τὶ κάθεσαι, Λαγκαρτιγίλο ! Χτύπα τον !...

— Κυττᾶτε τοὺς ἀνθρώπους ποὺ θέλουν νὰ δείξουν πὼς εἶνε πιὸ δυνατοὶ καὶ ἀπὸ τοὺς ταύρους καὶ τοὺς πετεινούς !...

— Αὐτοὶ εἶναι κατσίκες καὶ ὄρνιθες !

— Νά, τώρα θὰ κάνουν κι' αὐγά !...

Αὐτὰ ἐφώναζαν οἱ μανιασμένοι Ἀνδαλούσιοι, προτρέποντας τοὺς μονομάχους νὰ χτυπηθοῦν. Ὁ παπᾶς δίπλα μου φαινόταν ἀπεναντίας, σὰν νὰ αἰσθανόταν ἄπειρη εὐχαρίστηση ἐπειδὴ παρτεείνετο ἡ ἀγωνία καὶ ἀδημονία του.

— Ἀφῆστε τους ! φώναξε στοὺς ἄλλους. Ἀφῆστε πρῶτα νὰ χυθῆ λίγο αἷμα. Τότε θ' ἀνάψουν γιὰ καλά !...

Τότε ὁ Βομβίτα σήκωσε τὸ μαχαῖρι του καὶ χτύπησε τὸν ἀντίπαλό του. Ἐκεῖνος ὅμως προφυλάχτηκε μὲ τὸ ἀριστερὸ χέρι του καὶ ἡ αἰχμὴ τοῦ μαχαιριοῦ χώθηκε στὸ κόκκινο σάλι. Οἱ δυὸ ἄνδρες ἤτανε τόσο μεθυσμένοι, ὥστε δὲν ἐξουσίαζαν πειὰ τὶς κινήσεις των. Οἱ Ἀνδαλούσιοι, τριγύρω, δὲν ἔπαυαν νὰ τοὺς ἐρεθίζουν μὲ προτροπὲς καὶ μὲ εἰρωνίες. Τὰ πειράγματα αὐτὰ ἔφεραν τ' ἀποτελέσματά τους. Οἱ δυὸ ἀντίπαλοι ἄρχισαν ν' ἀνάβουν πραγματικὰ καὶ νὰ χτυπιῶνται μὲ λύσσα, χωρὶς ὅμως νὰ μπορῆ ὁ ἕνας νὰ πληγώση τὸν ἄλλον. Ἀξαφνα, ὁ Λαγκαρτιγίλο δέχτηκε ἕνα ἐλαφρὸ χτύπημα στὸ δεξιὸ ὦμο.

— Μπράβο, Βομβίτα, δεῖξε του πὼς δὲν εἶσαι ὄρνιθα !... ἀκούστηκαν τότε οἱ θριαμβευτικὲς φωνὲς ἐκείνων ποὺ εἶχαν στοιχηματίσει ὑπὲρ αὐτοῦ...

Σιγὰ - σιγά, ὁ θυμὸς τῶν ἀντιπάλων ἄναβε. Εἴχανε μεθύσει. Τὰ βλέμματά τους, ἀπὸ θολὰ ποὺ ἤτανε, ἄρχισαν νὰ λάμπουν ἄγρια καὶ παράξενα, καὶ ὁ ἕνας κύτταζε τὸν ἄλλον μὲ ἀνέκφραστο μῖσος.

— Ἕτοιμος ; ρώτησε ὁ Βομβίτα τὸν Λαγκαρτιγίλο, μὲ θριαμβευτικὸ χαμόγελο.

— Ὁ ἄλλος, ἀντὶ νὰ τοῦ ἀπαντήση, τοῦ κατάφερε μὲ δύναμη μιὰ μαχαιριὰ καὶ τοῦ ξέσκισε ὅλο τὸ δεξὶ μάγουλο... Ὁ παπᾶς, δίπλα μου, ἐμούγκριζε ἀπὸ τὴν εὐχαρίστηση, ἐνῶ οἱ δυὸ ἀντίπαλοι εἶχαν ἀρχίσει νὰ χτυπιῶνται μὲ τὰ μαχαίρια, τρελλοὶ ἀπὸ τὴ μανία τους, χωρὶς πειὰ νὰ βλέπουν ποῦ χτυπᾶνε. Ἡ αἰχμὲς τῶν μαχαιριῶν γυάλιζαν σὰν ἄστραπὲς στὸν ἀέρα καὶ τὰ ξεσκισμένα κορμιά τους ἤτανε πλημμυρισμένα στὸ αἷμα !...

Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ Βομβίτα βύθισε τὸ μαχαῖρι του στὴν κοιλιὰ τοῦ ἀντιπάλου του, στρίβοντάς το μὲ δύναμη. Ὁ Λαγκαρτιγίλο μούγκρισε σὰ βῶδι καὶ σηκώνοντας κι' αὐτὸς τὸ μαχαῖρι του τὸ βύθισε στὸ λαιμὸ τοῦ Βομβίτα. Ἡ αἰχμή του πέρασε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ καὶ ὁ Βομβίτα ἔπεσε νεκρὸς μὲ τὸ κεφάλι μπροστά, ἐνῶ ὁ ἄλλος ἐξακολουθοῦσε νὰ τὸν χτυπᾶη μὲ τὸ μαχαῖρι στὴν πλάτη, ποὺ τὴ νἐιχε κάνει κόσκινο... Ἀξαφνα ὅμως σταμάτησε. Ἔκανε νὰ σηκωθῆ, μὰ ἤτανε δεμένος γερὰ στὸ παλοῦκι. Ὡστόσο μὲ τὴν κίνηση αὐτή, ἡ ξεσκισμένη κοιλιὰ του ἄνοιξε ἀκόμα περισσότερο καὶ τὰ ἔντερα χύθηκαν ἔξω καὶ ἁπλώθηκαν σὰν κίτρινα φεῖδια πάνω στὴν αἱματοποτισμένη γῆ...

Οἱ Ἀνδαλούσιοι ὠρύοντο τριγύρω μου...

Σκέπασα τὸ πρόσωπο μὲ τὰ χέρια μου γιὰ νὰ μὴ βλέπω...

...Καὶ ὅταν ξανάρριξα τὰ βλέμματά μου στὴν ὁμήγυρη, εἶδα τὸν ἀγγλικανὸ παπᾶ, πεσμένο μπρούμυτα καταγῆς, νὰ κυττάη μὲ δίψα, μὲ πάθος, τὸ χυμένο ἀνθρώπινο αἷμα !...

ΧΑΝΣ ΧΑ'Ι'ΝΤΣ ΕΒΕΡΣ

ΠΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Κάποιος φοιτητὴς σπάταλος εἶχε καταξοδεύση τόσα χρήματα τοῦ πατέρα του, ὥστε δὲν τολμοῦσε πειὰ νὰ τοῦ ζητήση ἄλλα.

Κάθησε λοιπὸν καὶ τοῦ ἔγραψε:

«Ἀγαπητὲ μου πατέρα. Δὲν τολμῶ νὰ σοῦ πῶ τὶ θέλω. Ἀλλὰ κλεῖσε τὸ χέρι σου, σφῖξε τὴ γροθιά σου, ἔπειτα ἄνοιξε τὸν ἀντίχειρα καὶ τὸν δείκτη, τρίψε τους καὶ θὰ καταλάβης τὶ θέλω».

Ἔπειτα ἀπὸ τρεῖς μέρες πῆρε τὴν ἑξῆς ἀπάντησι τοῦ πατέρα του:

«Ἀγαπητὲ μου γυιέ. Ἔκλεισα τὸ χέρι μου, ἔσφιξα τὴ γροθιά, ἄνοιξα τὸν ἀντίχειρα καὶ τὸν δείκτη, τοὺς ἔτριψα καί... παρήγηθη τόσος ἠλεκτρισμὸς ποὺ ἂν ἦσουν ἐδῶ παρών, θὰ σὲ κεραυνοβολοῦσε».